

MAMI

*Vi ste me rodili, / v plenice povili. / Me dojili / in se z mano veselili.
Spat me dajali, / mi zglavje rahljali. / Me poljubili, / križ na čelo naredili.*

*Kruhek ste pekli, / mleko namolzli. / Kuhali, prali, / po njivah garali.
Z menoj govorili, / me delat' učili. / Sva skupaj molili, / se življenja veselili.*

*So časi minuli, / moj svet so sesuli.
Vi v grobu počivate zdaj,
jaz pa vas ljubila bom vekomaj.*

Tončka Reven

V SPOMIN MAKSU BOGATAJU

(13.2.1917–31.1.2017)

V nedeljo, 5. februarja 2017, smo se s sveto mašo in pogrebno svečanostjo za vedno poslovili od našega farana Maksa Bogataja. Vsi smo se že veselili, da bo 13. februarja letos praznoval stoti rojstni dan in da bo ta visoki jubilej lahko okronal z udeležbo pri sveti maši. A žal je Gospodar življenja odločil drugače in ga je poklical k sebi 13 dni pred rojstnim dnevom.

Maks se je kot deveti otrok rodil 13. februarja 1917 v revni družini Pr' Graščnk v Goropekah. Imel je devet bratov in tri sestre. Starši niso mogli preživeti vseh otrok, zato so še majhni morali iti od doma služiti za hlapce in deklice po okoliških kmetijah.

V 2. svetovni vojni je bil Maks mobiliziran v nemško vojsko, vendar so ga zaradi zdravstvenih težav kmalu poslali domov. Leta 1947 se je poročil z domačinko Pavlo Kokelj. Rodilo se jima je sedem otrok. Žal so štirje od njih umrli pred njima.

Po poroki je postal tudi gospodar na domači kmetiji. Po ustanovitvi tovarne Alpina se je tam zaposlil in delal do upokojitve 1978. leta. Na delo je hodil ob petih zjutraj peš, ob dveh pa se je hitro vračal domov, saj je bilo treba opraviti še mnogo kmečkih del. Vsak dan je trdo delal od jutra do večera, da je devetčlanska družina preživela. Bil je zelo skromen in varčen. Otroci so odraščali in se odseljevali. Doma je ostal najmlajši sin, ki je prevzel skrb za kmetijo in tako očeta tudi nekoliko razbremenil.

Maks je bil zelo miren, skromen, delaven, prijazen do vseh, zelo veren in lahko bi rekli - Boga boječ mož. Njegovo pravilo je bilo: »Moli in delaj!« Redno je obiskoval verske obrede, po upokojitvi pa je prihajal k sv. maši pogosto tudi ob delavnikih. Od doma in nazaj je pešačil in celo pot molil. Ljudje, ki so ga srečevali, vedo povedati, da so se ga skoraj prestrašili, ker ga v temi še niso videli, slišali pa so že njegovo glasno molitev. Znan je po tem, da je leta 1977 prvič peš poromal na Brezje (takratni kaplan Jože Tominc je začel organizirati župnijska peš romanja), 1979. leta na Sveto Goro in od takrat naprej vsako leto, dokler so mu dopuščale moči. Zadnjič je poromal leta 2004, na Brezje pa še 2006. Težko je opisati, s kakšnim veseljem se je odpravljal na pot. Med potjo je vodil molitev rožnega venca, se pogovarjal o veri, Cerkvi, duhovnikih, Mariji, kateri je neizmerno zaupal in gotovo prav pri njej dobil moč, da je bil v življenju kos fizičnim in psihičnim preizkušnjam in tako čil dočakal častitljivo visoko starost. Leta 1989 je peš romal k vsem trem Marijinim svetiščem: na Sveto Goro, Brezje in Ptujsko Goro in od nadškofa dobil posebno priznanje. Leta 1979 je začel pobirati v puščico, vsako nedeljo pri obeh jutranjih mašah in ob vseh praznikih. Delo je zelo vestno opravljal, dokler so mu moči dopuščale, skoraj 30 let. Za življenjske jubileje (85, 90 let, 60-letnico poroke) ter v zahvalo za zgledno služenje v župniji in svetel zgled zvestobe Kristusu in Njegovi

Cerkvi je prejel priznanja treh nadškofov (Šuštarja, Rodeta in Urana). Za vse njegovo delo so mu zelo hvaležni vsi duhovniki, prav tako pa tudi farani.

Ko ni mogel več romati, pa je še vedno redno prihajal k maši. Po tem, ko je še bolj oslabel, pa so ga duhovniki obiskovali na domu. Vedno jih je vesel pričakal z nasmehom in hvaležnostjo. Za njegovo vero v večno življenje smo mu vsi hvaležni, kajti od domačih in vseh nas, ki smo ga poznali, se je poslovil z mislijo, ***naj ne gledamo na življenje, ki ga je končal, temveč na to, ki ga začelja.***

Dragi Maks, iskrena hvala za vsa dobra dela in za vse molitve. Naj Vam bo Bog bogat plačnik, nam pa svetel zgled hoje za Kristusom!

Anica Kumer

SPOVED – PRIPRAVA NA PRAZNOVANJE VELIKE NOČI

Ko je papež Janez Pavel II. prvič obiskal Slovenijo maja leta 1996, se spominjam besed, ki nam jih je spregovoril v ljubljanski stolnici. Glasile so se: »Varujte se nebrzdanega liberalizma!«

Po dvajsetih letih vse bolj spoznavam, kako je imel papež prav, ko je spregovoril te besede. Prepričan sem, da jih je ponavljal marsikje na svojih pastoralnih potovanjih po svetu.

Kaj je liberalizem? Liberalno mišljenje mi vse dovoljuje. Delam lahko, karkoli me je volja. Papež je mislil prav gotovo na liberalizem v krščanskem življenju.

Sami se lahko prepričamo, da je v odnosu do krščanskega življenja vse več liberalnega obnašanja. Nekateri »kristjani« živijo, kot da greha ni več. Kdor pa misli drugače, pa je konzervativen. Tak sem tudi jaz. To so ugotovili udeleženci letošnjega predzakonskega tečaja, katerim sem spregovoril nekaj o veri.

Človek se mora zavedati, da greh obstaja tudi danes. Zapovedi, ki jih imamo zapisane v Svetem pismu, veljajo tudi danes. Če je tako, potem moramo spremeniti mišljenje. Vsi moramo biti neke vrste »konzervativci« in se ravnati po tem, kar nam govorijo zapovedi.

Posebno moramo k temu pristopiti v pripravi na cerkvene praznike. Trenutno smo na začetku postnega časa, ki je priprava na veliko noč. V pripravi na ta praznik moramo misliti na zakrament svete spovedi, ki mora biti povezan s tem praznikom. Na dan svojega vstajenja je Jezus postavil ta zakrament, ko je dal apostolom oblast odpuščati grehe. Od njih je bilo to preneseno na škofe in duhovnike, ki nadaljujemo Jezusovo naročilo.

Vsak kristjan bi se moral zavedati, da je spoved potrebna in koristna za poboljšanje krščanskega življenja. Da bomo imeli pravi odnos do spovedi, se moramo nanjo pripraviti. Izprašati si moramo vest – premisliti grehe. Da to dobro opravimo, je prav, da vzamemo v roke kakšen pripomoček, v katerem imamo postavljena vprašanja, ki nam pomagajo ugotoviti, kakšen odnos imamo do Boga, bližnjega in samega sebe.

Vabim vas na dobro pripravo na praznovanje velike noči. V to spada tudi dobro opravljena spoved. Če vam zdravje in leta ne dopuščajo, da bi prišli k spovedi v cerkev, imate priložnost, da duhovnika povabite na svoj dom. Oba sva pripravljena prisluhniti vašemu vabilu.

Vsem želim blagoslovljen post – pripravo na veliko noč.

Jakob Kralj, dhp

JANEZ IN MICKA OD BOGA

Portugalec João Cidade ni bil navaden otrok. Pri osmih letih ga je pripoved nekega duhovnika o verskem življenju v Madridu tako prevzela, da je pobegnil od doma – in se seveda izgubil. Pozneje je bil pastir, oskrbnik posestva in vojak, odpotoval je celo v Afriko, da bi pomagal ujetim kristjanom. Ko je poslušal slavnega pridigarja Janeza Avilskega, so ga njegove besede tako pretresle, da so mislili, da je znorel. Vtaknili so ga v norišnico, kjer je videl toliko hudega, da je sklenil ustanoviti bolnišnico, v kateri bodo z ljubeznijo skrbeli za bolnike. To je uresničil in postal svetnik, ki goduje 8. marca. Toda danes nas še bolj kot s svojo življenjsko potjo izziva s svojim imenom – Janez od Boga.

Najbrž se premalokrat zavedamo, da smo vsi ljudje od Boga. Ne samo naši domači, prijatelji in simpatični znanci, s katerimi se lepo ujamemo in dobro razumemo, ampak tudi politiki, ki jih ne prebavljamo, in celo vsi tisti, ki so nam v življenju storili krivico.

»Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe,« nam naroča Gospod. Če koga ljubim, mu želim dobro in sem mu pripravljen pomagati, hkrati pa se izogibam temu, da bi ga žalil in poniževal. To pa nikakor ne pomeni, da mu v vsem ustrezem, da podpiram njegovo lenobo in slaba nagnjenja (ki jih imam seveda tudi sam), da se mu pustim prinašati naokrog in da požrem vsako neumnost, ki pride iz njegovih ust. Tako razlikovanje je zahtevno, a če premoremo malo zdrave kmečke pameti, smo mu nekako kos. Če smo izgubili življenjsko ravnotežje, pa nastopijo težave. In potem imamo doma kopico razvajenih otrok, v družbi pa kaos vrednot in odnosov.

Jezus ni bil hipijevski sanjač, ki bi sadil rožice, govoril samo o miru, ljubezni in enakosti ter brezpogojno sprejemal vse. Ko je v templju našel prodajalce volov, ovc in golobov ter menjalce denarja, je iz vrvi spletel bič ter jih izgnal iz templja z ovcami in voli vred. Ko je učencem razlagal, da bo moral biti umorjen in tretji dan obujen in mu je Peter rekel, da se to ne sme zgoditi, mu je zabrusil: »Poberi se! Za menoj, satan! V spotiko si mi, ker ne misliš na to, kar je Božje, ampak kar je človeško.« Ko je razkrival hinavščino pismoukov in farizejev, jim je brez olepševanja rekel: »Norci in slepci!« in »Kače, gadja zalega!« In ko mu je Marija na svatbi v galilejski Kani prišepnila: »Vina nimajo,« je celo njej dejal: »Kaj imam s teboj, žena?« Ne, Jezus ni bil vedno prijazen in razumevajoč. Toda, ali si kdo upa reči, da ni ljubil ljudi?

Kristjani se radi pritožujemo nad pokvarjenostjo tega sveta in nad neumnostmi, ki so se v njem zaredile. Pozabljamo pa, da smo k temu prispevali tudi sami, ker ne znamo posnemati Jezusa. Ker ne znamo ljubiti svojih otrok in hkrati od njih zahtevati, da izpolnijo svoje dolžnosti. Ker ne znamo pomagati drugim ter hkrati prepričati, da bi nam čez okna vdirali v hišo in tacali po naših vrednotah. In ker ne znamo ali pa si ne upamo povzdigniti glasu ob zlu, ki v lepi obleki in s prijaznim nasmehom na obrazu preplavlja našo družbo.

DUHOVNA DELA USMILJENJA (nadaljevanje)

Drugo duhovno delo usmiljenja: nevedne (zmotne) učiti

Nevedne učiti je delo, ki se ga lahko živi v družinah, kakor tudi na bolj institucionalni ravni. Pomen besede »učiti« nam je na splošno znan vsem. Najprej pomislimo na šolske dneve, ko so nas učili drugi. V našem delu sveta je učenje v šolah dostopno vsem, pa ni povsod po svetu tako. Spori, preganjanja, vojne, revščina, marsikje mladim ne ponujajo nikakršne možnosti za šolanje. Mladi brez šolanja ostajajo nepismeni ali s pomanjkljivo izobrazbo. Brez izobrazbe zlahka postanejo žrtve izkoriščanja in različnih oblik socialnih pritiskov. Prizadeto je tudi njihovo človeško dostojanstvo. Vsaka vrsta nevednosti je slaba in človeka lahko zapelje v zmotne sodbe in v napačne odločitve.

Cerkev je tekom stoletij čutila pomen izobraževanja in ga odlično uresničevala. Že v drugem stoletju je Sv. Justin (ok.110–ok.160) v Rimu odprl šolo. Sv. Justin je kot prvi kristjan raziskoval razmerje razuma in vere. Šola se je ukvarjala z apostolskim naukom in liturgijo in je predvsem spodbujala kristjane spoznavati Sveto pismo. Od takrat do danes so mnogi kristjani, laiki, posvečeni bratje in sestre ter duhovniki, posvetili izobraževanju in vzgoji otrok ter mladih vse svoje življenje.

Pa se ozrimo še v naše družine in župnijo. Koliko smo mi osebno v skrbi za svoje bližnje dejavni s spodbujanjem, opominjanjem in učenjem? Se zavedamo pomembnosti tega dela duhovnega usmiljenja? Ali se nam rado dogaja, da zavračamo, če nas hoče kdo kaj poučiti in si mislimo: *»Kdo si ti, da me boš učil?«* In kako ravnamo, ko bi morali mi nevednega (zmotnega) otroka, zakonca, bližnjega poučiti? Ostajamo brezbrizni, smo preračunljivo tihi, se ne želimo izpostavljati? Papež Frančišek nas je v eni od katehez 'poučil': *»Poklicani smo, da podpiramo drug drugega z zgledom vere in velikodušnostjo, da smo pozorni na najosnovnejše potrebe naših najmanjših bratov, v katerih je navzoč Jezus. Jezus je vedno navzoč tam, kjer se nahaja oseba v stiski, tako materialni kot duhovni. Prepoznati njegovo obličje v tistem, ki je v stiski, je dejanski izziv pred brezbriznostjo. Omogoča nam, da smo vedno čuječni in se tako izognemo temu, da bi Jezus šel mimo nas, ne da bi ga prepoznali.«* Papež je še spomnil na besede svetega Avguščina: *»Bojim se, da bi Jezus šel mimo«*. Zakaj je Avguštin govoril o strahu, da bi Jezus šel mimo? Odgovor je v našem obnašanju. Pogosto smo namreč raztreseni, brezbrizni, in kadar gre Jezus mimo nas, zamudimo priložnost, da bi se srečali z njim.

Za zaključek pogledjmo še v Sveto pismo: *»Te besede, ki ti jih danes zapovedujem, naj bodo v tvojem srcu. Ponavljaj jih svojim otrokom ter govori o njih, ko bivaš v svoji hiši ali ko hodiš po poti, ko legaš ali ko vstajaš!«* (5 Mz 6,6–7).

Ob spoštovanju te božje zapovedi želim vsem nam čim manj lastnih zmot in nevednosti ob zavedanju, da smo spoštljivi učitelji in vzgojitelji drug drugemu.

Gostujoče pero ...

Izdala Župnija Žiri, Jobstova cesta 34, 4226 Žiri. Odgovarja: Igor Jereb, župnik.
Župnijski telefon: ☎ 041 703 578, mobilni duhovni pomočnik: Jakob Kralj: 031 850 443
✉ zupnija.ziri@rkc.si, <http://zupnija-ziri.si>, TRR: 07000-0000846221

Duhovnik je na voljo po vsaki sveti maši.

Naklada: 750 izvodov

VAJA DELA MOJSTRA,

... ker mojster dela vajo. To je le eden izmed slovenskih pregovorov, ki nas vabi k vztrajnosti in ga naši otroci nemalokrat slišijo. Ja, brez vaje ni rezultatov. To vedo šolarji, to vemo odrasli. To v Žireh zelo dobro vedo tudi mnogoštevilni športniki. Vedno znova me navduši zagretost mladih in starih za rekreacijo in treninge. Za vaje, ki urijo naše telo. Kaj pa vaje za duha? Tudi te vaje obstajajo, a se nam morda zdijo manj zanimive, bolj za stare mame?

Da temu ni tako, je dokazala skupina mladih, ki so se zadnji vikend v januarju odpravili na duhovne vaje na Mirenski Grad. Kaj so tam doživeli, sta strnili Ana in Katarina.

»Že lansko leto smo kot birmanski pripravniki bili na duhovnih vajah na Mirenskem Gradu. Ker nam je bila ta izkušnja zelo všeč, smo to letos želeli ponoviti. Zadnji vikend v januarju se nas je petnajst zbralo v mladinskih prostorih Mirenskega Gradu, kjer smo začeli tridnevne duhovne vaje. Naši pogovori so tekli predvsem o čustvih, ki smo jih spoznali v risanem filmu Vrvež v moji glavi (sreča, žalost, gnus, strah, jeza). Poleg te teme pa smo spregovorili tudi o odnosih: o prijateljstvu, zaljubljenosti, hoji v dvoje, spolnosti. Čeprav so nam te teme hkrati zelo daleč in zelo blizu, smo bili pri pogovoru zelo zadržani. Ko je vsak zase razmislil o vsem tem in smo se v nedeljo še enkrat pogovorili, smo spoznali, da smo od duhovnih vaj veliko odnesli. Poleg pogovorov smo se tudi veliko družili in peli ter se tako med seboj še bolj povezali. Zagotovo nam bodo te duhovne vaje ostale v lepem spominu, saj smo skozi pogovore in igre spoznavali sami sebe in druge. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so nam omogočili te duhovne vaje, predvsem voditelju Petru Žaklju z animatorkama Majo in Katjo, ki so z nami z veseljem delili svoje izkušnje.«

Takšne hvaležne in vesele otroke smo dobili v nedeljo nazaj v naše družine. Tudi starši smo bili veseli Petrovega nagovora, ko nam je skušal ob delčku filma Vrvež v moji glavi razložiti, kje je naša vloga staršev v tem vrvežu, ki se dogaja v najstniških glavah. Včasih je res težko razumeti in človeka postane kar strah, ali bo zmožel. A za nas, ki verujemo, da smo le »orodje v Njegovih rokah«, je Ljubezen močnejša od strahu. Zelo sem hvaležna za to pogumno žirovsko mladino, ki je brez prisile stopila na to pot vaje. Za mlade, ki se zavedajo, da brez nič ni nič. Samo redna vaja lahko ohranja odnos živ, pa naj gre za odnos z Bogom ali pa s sočlovekom. Če se z nekom že več dni, tednov, mesecev ne pogovarjaš, ne moreš govoriti o živem odnosu. In za živ odnos z Bogom imamo v današnjem času ogromno možnosti. Ponudba različnih duhovnih vaj je pestra in prepričana sem, da lahko vsak najde kaj zase, če si tega le želi. Vsi, ki bi se želeli v letošnjem postu bolj spoprijateljiti z Božjo besedo, ki je živa in nagovarja za današnji čas, vabim na duhovne vaje v vsakdanjem življenju. So drugačne, ker so sredi življenja, v vsakdanjem ritmu, ko pogosto pozabimo na Boga. A hkrati je to konkretna vaja v živem, vsakdanjem odnosu. Iz svoje izkušnje vem, da je dosti lažje moliti, ko si na duhovnih vajah lahko več ur v kapeli, za vse ostalo pa poskrbijo drugi. Ni treba v službo, ne kuhati, ne prati, ne pospravljati ... Duhovne vaje v vsakdanjem življenju pa ti dajo ravno to dimenzijo vsakdanjosti, kjer pa je vztrajnost v molitvi vsak dan znova na preizkušnji. Bogu hvala za prijatelje, s katerimi skupaj stopam po poti za Njim.

Si za? Pridi v **četrtek, 2. 3. 2017, ob 19. uri** v kapelo Male Cvetke v župnišče v Žireh, da skupaj v postu »odrinemo na globoko«.

Andreja Žakelj